

519127

კვირა, 8 აპრილი.

ფასი ერთი მანეთი

ჯოჯოხეთის

მეშხალა

საოხუნჯო აღმანახია გამოვა დრო გამოშვებით სხვა და სხვა სახელით.

ადრესი: პოდგორნაია, სერგ. ბერსამია.

№ 1.

ა ლ მ ა ნ ა ხ ი

№ 1.

† მგოსანი ვახტანგ ვახტანგის ძე ჯამბაკურ- ორბელიანი.

(დაბადებიდან ასი წლის შესრულების გამო).

F16442

ცნობილი მგოსანი ვახტანგ ორბელიანი დაიბადა 5 აპრილს 1812 წელს. მამა მისი პოლკოვნიკი ვ. ორბელიანი შვილის დაბადების წელსვე გარდაიცვალა. დედა მგოსნის ვახტანგ ორბელიანისა თეკლე, მეფე მრეკლე მეორის ასული იყო, ის კარგა მკოდნე იყო იმ დროინდელ და ძველ ქართულ მწერლობისა, აგრეთვე ის იყო განათლებით და სათნოებით შემკული ადამიანი. მომავალი ავტორი „ობოლის“ და „იმედის“ 13 წლამდის იზრდებოდა დედის მზრუნველობის ქვეშ. შემდეგ 1825 წ. ის გაგზავნეს პეტერბურგს, სადაც მიღებულ იქნა პაეთა კორპუსში. აქ ვახტანგი გაიტაცა ბიოტეს, შექსპირის, შილდერის და ვ. ჰიუგოს ნაწერების კითხვამ. თუმცა მან სწავლაში დიდი ნიჭი და უნარი გამოიჩინა, მაგრამ ჩრდილოეთის ცივმა და სუსხიანმა ჰაერმა მასზე დიდი გავლენა იქონია და ამიტომ იგი იძულებული იყო სამშობლოში დაბრუნებულიყო. 1832 წელს 20 წლის ვახტანგმა მიიღო მონაწილეობა ცნობილ შეთქმულობაში რომელიც მოხდა ია შალავანდიშვილის, ბერ შილდედფოს ტიქნაძის, სოლომონ ღოდაშვილის და სხვათა შეთაურობით. შემდეგ ია შალავანდიშვილმა შეთქმულნი გასცა. სულ ყველანი დააპატიმრეს სხვათა შორის ვახტანგიც. მთავრობამ იგი დიდ დამნაშავეთ სცნო და გადაასახლა ქალუგაში. 1837 წ. 4 წლის შემდეგ დაბრუნდა ისევ სამშობლოში და 1838 წელს ის მიღებულ იქნა „პრაპორჩიკათ“ „ნიუეგოროდის პოლკში“. შემდეგ რასაკვირველია იმის ჩინმა იმატა. ის გარდაიცვალა 1890 წელს 29 სექტემბერს. მაშინ ის უკვე ღენერალი იყო.

პირველი მისი ლექსი „ბუღბუღი“ დაიბეჭდა „ცისკარში“ 1857 წ. ე. ი. როცა მგოსანი უკვე 35 წლ. იყო. ვახტანგ ორბელიანი ერთი საუკეთესო მწერალია ჩვენში პატრიოტულ ლირიკისა. მის ნაწერების კრიტიკული გარჩევა აქვს პ. აბაშიძეს. (ეტიუდები ტ. I), ა. ხახანაშვილს (იძერ. ტ. IV). მისი სრული თხუზულება გამოიცა 1894 წ. ილია შავჭავჭავაძის მიერ შედგენილი მოკლე ბიოგრაფიით.

ხოსია და ოსია.

ხოსია. ზამარჯობა ოსია.
 ოსია. ზაგიმარჯოს ხოსია. სად ყოფილხარ, რა გინახავს?
 ხოსია. შევიარე წმინდა ნინოს სასწავლებელში ბავშვის ამბავი მინდოდა გამეგო და სასწავლებლის გამგე ვნახე... მიუსამძიმრე ინსპექტორის გადაცვლება...
 ოსია. ვოტ სავაძენია! მეც ვიყავი ქალების უფასო სასწავლებელში ამბის გასაგებათ და მეც გამგე ვნახე... რა გაიგე წმ. ნინოს სასწავლებელში ახალი?
 ხოსია. ახალი არაფერი. მხოლოდ მიუსამძიმრე და ვკითხე: ხმები დადის ქალაქში თითქოს მაქ რომ ინცინდენტი მოხდა იმის გამო მოიკლა ინსპექტორმა თავიო და მართალი არის თუ არა მეტეჩი?... მჟა ისროლა, თავი შეუშვირა, გაგზგონია! ტყუილი არისო.
 ოსია. რაიო, რაზე ატყდა ასეთი ალიაქოთი ჩემს სასწავლებელშიო?
 ხოსია. მაგისტვის გვეცალო? ის კი არა. კაცო „ბოვშს“ ვერაფერი გზით ქართული ვერ ვალაპარაკეთ! გვიშლიენო... ვკითხე მართალი არის თუ არა მეტეჩი!

სამხარეთლო პარლამენტი
თბილისი

ასია. ჰო, მართლა რა გითხრა? რატომ ქართულს კარგათ არ ვასწავლითო?

ხასია. ტყუილი არისო, მე ქართულის ლაპარაკი კარგა ხანია არავისთვის დამიშლია, ქორები არისო, ქართულს თუ ვერ სწავლობენ თქვენი ბავშვები, თქვენივე უნიჭობის ბრალიაო. თუმცა უკაცურული პასუხია სტეფანე ძიმსტარაშვილსაც მიუძღვის ბრალი, მაგრამ თუ ღმერთი გრწამს მაგ ჩვენში დარჩეს ნურავის ეტყვის.

ასია. რაო რისთვის?

ხასია. თუ ღმერთი გწამს შენც ნურავის ეტყვი ჩვენში დარჩეს. რაიო და სტეფანეს მუზა, ამ სიბერის დროს ძლიერ მობლაუჭებია და არ ცილდებო; იგიც სულ სწერს... მეც რომ არ იყოს ჯერ თურმე იგი მოსწავლე ქალებს თავის პოეზიას აცნობს. ბაკვეთილებზე სულ იმას უკითხავს, აგრეთვე ძლიერ აფასებს თავის ნიქს, სხვებს კი იგი თურმე მჯღაბნელებს უძახის.

ასია. შველაფერი კარგი, მაგრამ შეექვსე გაკვეთილზე ბავშვებმა, რა უნდა ისწავლოს, როდესაც მათ სუ „კატლეთები“, შემწვარი ქათმები ელანდებათთქო, ვერ უთხარი?!?

ხასია. მს ხომ ჩემი ბრალი არ არისო, სულ ყველგან ამდროს არის ქართული გაკვეთილები და მე ხომ ვერ შევცვლიო.

ასია. სულყველაფერი კარგი მაგრამ რეტროგრადობა რისთვის დაგიწყო.

ხასია. შენი არ მიკვირს, რეტროგრადობა კი არა ეს შტუჩკა იყოო. ძუსტინოვიჩი რომ წავიდა სულიერ მემკვიდრეთ მე დამტოვა დმ როგორ უნდა მოვქცეულაყავიო! მე ვუთხარი ასე არ ვარგა მეთქი ასეთი შურის და შუღლის ჩამოგდება ორ ეროვნებას შორის საკადრისი არ არის მეთქი, ჩვენ რუსებს ისე ვუყურებთ, როგორც მშობლებს მეთქი, თქვენ კი გინდათ, რომ შეგვაძულო მეთქი. თქვენ ბავშვების სულიერი აღმზდელი ხართ და რეტროგრადობა რა თქვენი საქმე არის მეთქი. პირიქით თავი უნდა შეაყვეროთ მოწაფეებს კეთილი რჩევით და დარიგებით მეთქი, ისინი უნდა აამაღლოთ ზნეობრივად და გონებრივად მეთქი, თვარა ქართველს რომ რუსი შეაძულო, რუსს ქართველი, ამით ვერაფერ სარგებლობას მოიტანთ მეთქი, კიდევ რამდენი „მეთქი“ ველაპარაკე, ვინ მოსთვლის, ამასობაში იმას თურმე „გული მოსვლია“ ეტო ნე ვაში დელაო“ მითხრა და გადმოაბრიალა თვალები... იცოცხლე მე გამოვძუნძულდი გარეთ“.

ასია. მართი ჩემს ამბავს არ იკითხავ, როგორ იყო?! მივედი ქალების უფასო სასწავლებელში ვნახე გამგეც, მივესალმე, — მომესალმა თავაზიანათ, ავთავალ-ჩავთავალიერე ყველაფერი, იცოცხლე

კარგი მოწყობილი ის იყოს: „პარკეტნი ჰოლოი შედებილ-შედესილ — შეტყლაპულ-შეკობტავებული ყველაფერი. ამდროს გამოიარა ჩვენწინ პატარა ბავშვა „უკალოშოთ“, რომელიც ტალახში იყო გასვრილი, შეხედა გამგემო?! იცოცხლე იმას ამბავი დაუთია: რატომ „კალოში“ არ გაცვიაო?! ბავშვა მიუგო ფული არ მაქვს და იმისათვის-ო“.

„ნე რასუედატ“, უყვირა გამგემ ისე ღონიერათ, რომ გულმა ფანცქალი დამიწყო, ფეხებმა კანკალი, ტანმა ძაგდაგი, ძლივს მოვსულიერდი — შენ ნუ მომიკვდები ჩემო ხასია. ბავშვა საწყალი ბავში, უკალოშოთ არ მოხვიდეო. მართალია ღარიბების სასწავლებელი კია, მაგრამ ლატაკებს კი აქ ადგილი არა აქვსო. შემდეგ ვუთხარი ჩემის შვილის ამბავი, არაფერი იცის, რატომ არაფერს ასწავლით მეთქი. იცოცხლე ის გაგულისდა, შენ თვითონ არაფერი იციო, მიყვირა. მს სასწავლებელი ჩემია, რასაც მინდა იმას ვასწავლიო. ჩვენ აქ ბავშვებს სულ ყველაფერს ვასწავლით: ჭამას, სმას, სიარულს, ცეკვას და სხვა. იმ კვირეში ამიტევს ქალაქის გამგეობაში ერთი ამბივიო. რა ტიპის არის ის შკოლაო, თქვა ხმოსანმა მორქაშვილმაო, იმის ბრალია თვარა გამგეობა სუბსიდიას დაგვინიშნავდაო. რა ტიპის არის რომ თქვა, როგორ თუ რა ტიპისა? თუ არ იცოდა, რეკლამა მაინც წაეკითხა ვაზეთ „ზაკავკ. რეჩში“ ექ. ხუნდაძის. ასეა თუ ისე მაინც არაფერი იციან მაქ კურსდამთავრებულმა მოწაფეებმა მეთქი უთხარი და გამოვიქეცი აქეთ. ასე იყო ჩემო ბატონო. მაგრამ..... შვიდობით, შვიდობით, ილია მანუჩარიჩი მოდის ეგერ — ერთი საქმე მაქვს იმასთან, სხომის ვილაპარაკოთ.

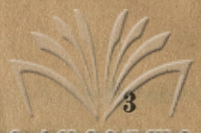
ხასია და ოსია.

ნუ მომილოცავთ!

ნუ მილოცავთ მე აღდგომას,
ჩამორეკეთ გლოვის ზარი,
არ ამდგარა იგი ჯერ
ქვლავ კენესა შესაზარი.

თვალეებთ-მტირალს ვერ ახარებს
ბაზაფხულის სიო გრილი,
— მაშვრალთ კერას მეუფეობს
ქვლავ წყვილი და — აჩრდილი.

მთების კორღზე წყაროთ ჩხრიალს
შურს არ უგდებს არე-მარე;
სთვლემს ბუნება ტირის გული
ჩაბნედილა ნაზი მთვარე:

საქართველოს
საბჭოთაო
კულტურის
საზოგადოებრივი
მედიის
ორგანო

იუდა კი კვლავაც დაძრწის
ისევ ურცხვად მსხვერპლს დაეძებს,
და მიტომაც ცრუ მოლოცვა
ჩემ მკვნესარ გულს ვერ ახარებს...

ა. ხაბუღაიანი.

მ ვ ე ლ ი გ ვ ა რ ი .

მოგვხსენებათ ჩვენში ძლიერ გახშირებული იყო და ახლაც არის გვარის ქება, განსაკუთრებით ბრწყინვალე წოდებაში როდესაც ისინი შეხალხო-შებიან.. თავადებს მოუფიდათ დიდი მიწვევ მოწვევა.

— ჩემი გვარი თამარ მეფიდან მომდინარეობს,—თქვა ერთმა:—სულ ყველა დიდის თანამდებობის ყოფილან.

— ჩემი გვარი კი უფრო ადრე დამკვიდრებულია,—თქვა მეორემ რომელსაც როგორც ეტყობოდა დიდ რამედ მიაჩნდა თავის თავი:—ქართველებმა რომ ქრისტიანობა მიიღეს მაშინდელი გადმოსახლებულნი ყოფილან „პერსიიდან“ და სუყველა ერისთავები ყოფილან.

— ჩემი გვარი კი სულყველაზე ძველი არის,—მედიდურათ წამოიძახა მესამემ:—ზარნაოზ მეფე ყაფილა თურმე ეპ, იქიდან მომდინარეობს და თურმე ისეთი ბიჭები ყოფილან რომ სულყველას ღენერლის ჩინები ქონიათ.

— ღენერლობა მაშინ ვის გაუგონია, ეგ ხომ მრეკლემ შემოიღო ჩვენში—გაუსწორა პირველმა.

— თქვენი არ მიკვირს მრეკლეს დროს გენერლობას რა უნდოდა ეს ხომ რუსებმა მოიტანეს ჩვენში—თქვა მეორემ.

— რას ჩურჩუტობ კაცო ის კი არა ეს ზარნაოზიდანაა, პირველათ ერთ ჩემს გვარ კაცისთვის მიუცია გენერლობა—სთქვა მესამემ.

— მართლა შენ ბურღულუღებ შე ცოდვის შვილო შენი გვარი გენერალი თავის ღღეში არ ყოფილა და არც იქნება, ძიტრადე გენერალი, შენმა მტერმა გაიგონა მაგისთანა—თქვა ისევ პირველმა.

— ძიტრადეები იცოცხლე კარგი თავადის შვილები იყვენ, მაგრამ იმათი ღენერლობა კი არავის გაუგონია—შექებით უთხრა მეორემ.

— სულ ყველა გენერლები ყოფილან, სულ ყველა, ზარნაოზზედ უფრო ადრეც გულმოსულათ წამოიძახა თავადმა ძიტრადემ. და ულვაშებს წიწქნა დაუწყო სიბრაზისგან.

— ტყულია, ტყული! წამოიძახა ისევ პირველმა.

— მართალია მეტქი მართალი—დაიდრიალა ძიტრადემ და თან ხანჯალზე ხელის მოსობით წამოიწია.

— მოიცადეთ კაცო რა გაყვირებთ—სთქვა იმივე სუფრაზე მჯოომმა ევროპიულათ ჩაცმულმა კაცმა, რომელსაც როგორც სახეზე ეტყობოდა არაფრათ ებიტნავებოდა მათი ლაპარაკი:—თავადი ძიტრადე მართალია, იმდენათ ძველია მისი გვარი, რომ იმათზე ლეგენდაც არის დარჩენილი ხალხში.

— მართლა? თუ ლმერთი გრწამს მითხარი რა არის?—სიხარულით დაელრიჯა ძიტრადე:—მე მინდა ისტორია დავსწერო ჩვენი გვარის და ცნობები კი ძლიერ ცოტაა ამის შესახებ ჩვენს ისტორიაში.

— აი საქმე რაში ყოფილა,—დაიწყო ევროპიულათ ჩაცმულმა:—ლმერთმა რომ ადამი და მესა გააჩინა, თქვენ კარგათ გეცოდინებათ, მაშინ ლმერთს უფიქრებია, მოდი წესრიგის დასაცავათ ადამს გვარს მიეცემო. სამი დღის ვადა მიუცია ადამისთვის გვარის ასარჩევათ, ადამს და მესა ბევრი უთათბირებიათ, შემდეგ აურჩევიათ გვარი ძიტრადე.

მესამე დღეს მისულა ლმერთიც.

— რა ქენი ადამ აირჩიე გვარი? უკითხავს ლმერთს.

— რასაკვირველია ავირჩიე.

— რა გვარი?

— ძიტრადე, ჩემო გამჩენო.

— როგორ თუ ძიტრადე?!

ზანრისხებულა ლმერთი:—მე შენ სამი დღეა რაც შეგქმენ შენ კი ასეთი ძველი გვარი ივირჩიე და იგი გინდა დაისაკუთრო. მაშ შენ ღენერლობასაც მომთხოვ არა?!

— ღიახ, ბატონო! განა ძიტრადე უღენერლოთ ვაგონილა.

პრძალვით მიუგო ადამმა.

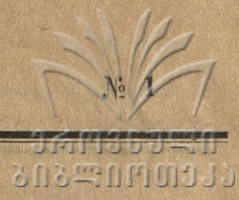
ლმერთი მრისხახებდა, მაგრამ სიტყვა მაინც ვერ გატეხა და ადამს კიტრადეობა და ღენერლობა ორივე უბოძა.

?!!

სერგო.

* * *
აწსაიდან სსნა... ისევ ტანჯვაა,
ისევ დარღები, მავი ფიქრები,
სულ უშეგობროთ მოხეტიალემ
ვერ მოვიძორე ბოღმა, დარღები.
ჭებს, ბევრი ვეებნე, მაგრამ ვერ ვაოვე
მალამო ჩემის ტანჯულ გულისა.
ვერა, ვერ ვნახე, ისეთი ვინმე,
რომ დამიმშვიდოს, შუთავა სულისა.

ბ. სვანიძე.

პაწია წერტილი.

(ნაწყვეტი).

შველაფერი სდუმს... შველაფერი სიჩუმით არის მოცული... აღარ ისმის ხმა ნუგეშისა... ხმა გამხნეებისა... ტირის გრძნობა... მგლოვიარობს აზრი ცხოველი...

— რა ამბავია, რა მოხდა?!...

— ისევ სიჩუმეა...

ღიახ, ისევ სიჩუმეა და ვინც ამ სიჩუმეში საიდუმლოთ ამჩნევს მაინც „პაწია წერტილს“ ბედნიერია ის, რა თქმა უნდა თუ კი არსებობს ბედნიერება... ბედნიერია მისთვის, რადგან მხოლოდ მას შეუძლია ჰპოვოს რაიმე აზრი თვისი არსებობისა.

პრ. ბუჯ.

ქ უ ჩ ა ზ ე.

(უძღვნი ე—ნეს.)

ნაწყვეტი.

აი, იქ... სადღაც ბნელში, საბრალო ქალი სტირის და მოსთქვამს: ხმა დაბლა, ჩუმათ...

ვინ იცის რაზედ? თვით არას სჩივის! მგება შია ან და სწყურია? სჩანს რომ საბრალოს რაღაცა სტანჯავს და ვერას ბედავს, ვერასა ამბობს.

ნეტავ შემეძლოს მეც დავებმარო, რომ ცოტათ მაინც შეუძსუბუქო მას ცრემლი მწარე. ვინ კითხავს იმას: თუ რისთვის სტირის და რისთვის მოსთქვამს? ვინღა დაეძებს მტირალს—მკენსავსა?!? მაძღარს—მშიერი მოზარებია, მხიარულთ—მწუხრი არა სურთ, არა...

ის მტირალია, და მტირალს განა თვალთ შეხედვენ?! არა და არა... ბედნიერები მხიარულობენ ურცხვად იკაზმენ თავსა და ტანსა...

ის ღღესაც სტირის... სტირის და მოსთქვამს, იქ სადღაც ბნელში, თავის წარსულს და მომავალ ტანჯვას.

ას.-ამ. ღონ-ღანი.

ხვირი, 25 მარტი.

მესტვირული.

ძუთათურებისათვის.

აღდგომის კვერცხსა ვფიცავარ
სტირისა არა ვარ ჩვეული,

მაგრამ რას იზამთ, როდესაც
მუზა გეწვევა წყეული.

ზაუძლებ მუზის წვევასაც

სადაც... ლოკუსი იბრუნდნ ღაიის რაიდილი.

მაგრამ რა უთხრა სერგოსა
როცა მისგან ვარ წვეული.

მხ! არ დავედებ არაფერს
და გაუღებები ჩემს გზასა,

სიცილ-ტირლით გავებრავ
სტივრისთვის დამკვრელ გუდასა.

ჯერ ვესტუმრები „ტიმჩენკოს“
„ზარს ჩამოურეკ კარზედა“,

ზამოხედვისა უმაღვე, მივაკრავ
„მეფხვის ტყავზედა“.—

„შოთას“ რომ წამოვალანდებ
იქვე მყავს აკაკ-ილია,

აღბათ არ იცის ესენი
რომელი ერის შვილია.

როცა გაიგებს, შეჰკრთება
თუ კაი დედის შვილია,

თუ არა „ფუი“ მის მშობელს
შორს მის-გაზრდილი შვილია.

— მხლა გაუვლი „რუბანსაც“
მასაც „ტიმჩენკოთ“ წოდებულს

შუასო შკოლის დევ-გმირსა
აქიმ ხუნდაძის შექებულს.

ზაუვლი, მაგრამ ვაი რომ
„პოლი“ დამირჩეს „საჩისტი“

და ვა თუ „უკალოშობით“*)
შერ გაუკეთო მას „ჩესტი“.

„ჩესტი“ იმისი, ხო იცით
ციხის აქიმსა უქია,

„რეკლამისთვის“ მას თურმე
სიტყვები წარმოუთქმია.

რა კი ხუნდაძეს ქე ვიცნობ
მასთან ხომ მისვლაც მეტია,

და თან სიფრთხილევ ქე მმართველს—
არ მომცხოს ჯოხი კეტია.

— წამოვალ ისევ, ვეწვევი
ნაცნობ „შებორკილ კალსაო“

შურჩევ გაძროს „ის“ კაბა
და დემსგავსოს ქალსაო.

მაგრამ, ვერიკა! რას ვამბობ
ზადავეთი მგონი გზასაო,

„ძაბის გაძრობას“ რომ ვეტყვი
ხომ კი გამიხეთქს თავსაო.

არა, სჯობს ისევ დავბრუნდე
ბელა არ ვუძღვნა თავსაო,

რადგან „კალებთან“ ბაასი
მშმაკმა დააწესაო.

მოგხიბლავს, მიგიახლოვებს
სულში ჩაგიძვრენს ჯერაო,

შემდეგ მისგანვე გახთები
სიკვდილის ბედის წერაო.

„იაროშენკოს“ კი, რითმისთვის
ვაცილებ ჩემს მკი მხვილო.

*) ში მოწაფეებს, თურმე კალოში უნდა ეცვას თუ უნდათ აცთვენ „პოლიბის“ წმენდას.

მხლა ნახვამდის მკითხველო
 ვერ გნახავ დღეის სწორამდე,
 ბიბლიოთეკაში მივდივარ
 იქა მაქვს საქმე მანამდე.
 ასკ. პროკოფია.

„ნამწვავები“.

ღილით ისეთი დაღვრემილი მივდივარ ხოლმე რედაქციაში, რომ კაცს შეყვარებული ვეგონები... ზაივლის ხოლმე ლამაზი გოგონა, მომაცქერდება, მომაცქერდება და წყნარად წასჩურჩხულებს ხოლმე ამხანაგს:

— ზესმის, ეს ყმაწვილი შეყვარებულია!
 — რა ვუყოთ—ეტყვის ამხანაგი—საერთო სენია, ეხლა ხომ გაზაფხული დგება.

ეჰ, სულ სხვაგვარადაა საქმე. მე არც გაზაფხულზე მესმის რამე, არც შეყვარებული ვარ... მე თქვენი უმორჩილესი მონა, მწერალი, მშიერი ვარ... მუდამ მშიერი... ხშირად თამბაქოს ფულიც კი არა მაქვს, მაგრამ როგორა გგონიათ თქვენ? მშმაკობასაც ვახერხებ: დიდის სიფაქიზით ვინახავ ხოლმე პაპიროსის „ნამწვავებს“, რომ ყამსა მას შინა უთუ-თუნობისასა მისაღბუნოს, მიერთგულოს...

იმ ღილით ძალიან ადრე ავდექი საწოლიდან, რადგან წინა-ღამით გადავწყვიტე, რომ სადმე უნდა ფული მეშოვნა უსათუოთ. ძალადები რიგზე დავაწყვე, და ის იყო რედაქციისკენ უნდა გავდგომოდი გზას, რომ ოთახში მოსამსახურე გოგო შემოვიდა...

— ლიზა, შე წყეულო, რა ჟუჟუნა თვალები გაქვს-მეთქი—უნდა მეთქვა, მაგრამ იმან დამასწრო:

— მს რამოდენა მტვერი დაგროვილა ოთახში, ბატონო! კლიტე დამიტოვეთ რომ დავგავო:

ზაწითლებულმაგავუწოდე გასაღები მოსამსახურე ქალს.

— ილო, შენ გენაცვალე, მასესხე ცოტა ფული... უფულენცია მჭირს—შევევდრე დებეშების თარგმნაში ილაჯ-გამწყდარ ილიკოს... როდესაც დაღვრემილი შევედი რედაქციაში...

— არა მაქვს, ძმაო, არა მაქვს, აბა რა გიყო?— ხელების შლით მიპასუხა იმან...—აი, თუ გინდა ერთი შაური მაქვს.

მერიკა! მე ერთი შაური მაქვს, ამითი მე თამამად შემიძლია პური ვიყიდო, მაგრამ პაპიროსი? სად ვიშოვო პაპიროსი?..

მართლა, სახლში ხომ „ნამწვავები“ მაქვს შენახული, რაღა მიშავს, დღეს დაკმაყოფილებული ვარ...

ზახარებულმა გავსწიე ბინისაკენ მივდივარ ხის კარები, ვეცი თაროს; სადღა „ნამწვავები“?

— ლიზა, ლიზა!

— ბატონო!—შემოვიდა ოთახში მოსამსახურე გოგო.

— აქ მე ისინი მქონდა... ისინი...

— რა „ისინი“?

— აი აქ, თაროში...

— თაროში არაფერი არ ყოფილა, აქ მხოლოდ პაპიროსის „ნამწვავები“ ეყარა...

— მერე, მერე?..

— რა მერე?

— რა უყავი იმ ნამწვავებს...

— რა თქმა უნდა გადავყარე...

— ზადყარე?... მართლა?... ძალიან კარგი გიქნია... ეხლა ვადი...

ზანციფრებრილი ლიზა გულ-უბრყვილოთ მომჩერებოდა, ვერ გაეგო თუ რაში იყო საქმე... იმისი თვალები ისე საუცხოვო იყო ამ წუთს.

— ლიზა, შე წყეულო, რა ჟუჟუნა თვალები გაქვს-მეთქი—უნდა მეთქვა, მაგრამ ენამ მხოლოდ ეს წამოილულლულა:

— ბატონებო, ბატონებო! ყურადღება მიაქციეთ ჩვენი მწერლების აუტანელ მდგომარეობას მეთქი...

გალაშკა.

ვანოს თავგადასავალი!...

ხო--შევვტი ბატონებო და ქიარ მათეკრებიეს მეც ქალის შერთვა!... მარა რაი მერე?! წინათ, ბევრი მეძლეოდა ღმერთმანი ლამაზი და მოხთენილი ქალები და ახლა?! შენც არ მომიკვტე, სადაც წავედი, ან წამიყვანეს, სუყველგან გონჯი ბატონებო, მახინჯი, ფეხ-მოტეხილი, ყრუ, მუნჯი, ელამი, ბრუტიანი და ჯოჯო?! ჯოჯო, მარა რა ჯოჯო?! იმე, ბრუტიანი, მარა რა ბრუტიანი?! კოქლი მარა რა კოქლი?! ყრუ მარა რა ყრუ ბოშო?! დემეხსენი შენიჭირიმე... ბოშო, ყრუ კი მინახავს მარა თლათ ყრუ?! მუნჯიც შემხვედრია მარა თლათ მუნჯი?! კოქლი მარა ფეხმოტეხილი?! ი, ნუ მეტყვი ბატონებო... რომ იტყვიან: „ვანის გვეყარე და ვუის შევეყარეო“, სწორებ მე შემართება თქვენიჭირიმე... ო, ღმერთმანი... მაინც სად იყო ამდენი ჯოჯო?! ამდენი მახინჯი?! სადაც გავადგი ფეხი თუ არა მაშინათვე მაჭანკალი და მაჭანკალი... პირდაპირ ჩემზე მოუცლიათ ამ დაწყველილებს... მარა, არ მოგიკვტეს ჩემი თავი და არც ჩემი გულქანა მე ამომეკერ შემაცთინონ... პატარა კიდე დამი-

ცადეთ ბატონო და აგერ ახლავე გეტყვით ყველაფერს, თუ რა დემემართა?...
ბუშინ გვეხედვ ბატონებო და ქერო წისკვილში ბორბალი ტრიალობს? იმე, რაღა არ იცით თქვენნიჭირიმე!! და ქუჩაზე რო ახალი წყლის მიღებს აკეთებენ, ეჰ სწორებ იმ დროს მევიდა ბოშო ვილაც აფთაქარია თუ თიაქარი კარგათარ ვიცი—და, მეც ვიფიქრე ეს არის სწორებ ავშენდი კაძახი თუ წამლები მომიტანა (მაშინ ჩემი დედინაცვალი ეკა ავთ მყავდა ბოშო) და უკვე სულცხონებული ჩემი დედინაცვალი სიკვდილს გადამიჩინა-მეთქი?! აჰა, „კაკოი ტამ!!—ტაკოი დელა?! თურმე მაშვალა, მაშვალა... მაშვალა მარა, რა მაშვალა ბოშო, უკეთესი ნეტუ!... ისე გაასაღებს ქუთეისის ბულვარის ბარიშნებს, რომე—არც ბამბა დასქირდებათ და არც ვატა... ოჰ ღმერთმანი... ოი, დასწყევლოს ღმერთმა მისი სახელი! იმდენი მელაპარაკა ბატონო, იმდენი მიჩურჩულა ხან-პარუსკი ბატონო და ხან რუსკი, რომე, ზე არ დამათანხმა ამ წყეულმა ყველაფერზე! ქე არ უნდა წავყვე ბოშო?!?... წავყვე ბოშო, მარა სად წავყვე?! რომ არ ვიცი, ბოშო!!! ზოგი რუსუსულათ ილაპარაკა და ზოგიც ღმერთმა არ იცის იმისი თავი... „ბალნიცაში ლაზარეტი—ადელენიეო!!! პრავლენიე პალატაში ჩინოვნიკიაო?!? მე ვიფიქრე ალბათ ჩინოვნიკი ყოფილა ღმერთმანი პრავლენიეს პალატაში-მეთქი?! და ბალნიცა—ლაზარეთის ადელენიეში გადაუყვანიათ მეთქი?! იმე, ის კი არა ბოშო, თურმე ის ქალი, რომელიც მე უნდა მენახა ავთამყოფი ყოფილა,—ავთამყოფი და ღოროდს, ღოროდის—საღოროდში დაუწვენია და ახლა ლაზარეთის იგი ოდელენიეში მოუთავსებია... რაც იყო, იყო და ხო წვევდი... წვევდი მარა, რა წვევდი თუ იცით? ისე გვეიარეთ ულიცები რომე ერთი ქუჩა არ შემხვედრია... შუა გზაზე, რომ ვარ და ქი არ მომწყურდა ბოშო?! პაწია შეეჩერდი: ავხედ-დავხედე ჩემ მაქანკალს და ვიცოცხლე ბარე-ორი წკუპურტაი მოწყურტობდა მის შუბლზედ...

— იდომ, იდომ, დუხან ოდკა ხოჩეტ მეთქი?! წავაბლე ხელი და ზე წვაიჩინილე—რუსული ნაბიჯით.

— აჰა დუხანჩიკ! ადინ პატარა, დრუგოი დიდი... „ნაპი-ვაი“, „ნალი-ვაი“... ისე ვაი იმას და ვუი ქუთეისის პოდრაიჩიკებს, როგორც იმან მალე გაათავა. დალია ერთი, ქი არ მოითხოვა დრუგოი... კიდო არ პრაწავს თვალებს?! იმე, დავაბლე ხელი და სულ ჩინჩილით წამოვიყვანე-იქიდან.

ბევრი ვიარეთ და ბოლოს მიველი როგორც იქმნა შრიგოლა რიკ-რიკ-კრა-ძესთან... მისვლისთანავე დავინახეთ; მარა რა დავინახეთ?! ეშმაკი, აღ-

ქაჯი, ჯოჯოხეთის ჯოჯო, საქაჯეთის... იმე, ახლა რო გამახსენდება ტანში გამაძანძალებს... შეეხედეთ, მარა რას შეეხედეთ? ადინ გლაზა აქვს, მეორე გლაზა ნეტუ, ერთი რუკა აქვს, დრუგოი არა!.. იმ ღეთისგან შეჩვენებულს, ასე წარმოიდგინეთ ბოშო გონია ათი თითი ება და ორიც პატარა ბზუკა. წელი?! წელი ჩამოვარდნილი, კაბის ნაოჭი (თქვენთან უკაცრავათ და ზე ქიპის დაბლა მუხლების კოქებთან ერთათ ქონდა) კბილები სულ ჩაცვენილი. თმა მოპარსული. თურმე ღოროდის-საღოროდო საღორეში მოუპარკავთ, რადგანაც ტვინის კირკიმალის თუ ხირხიმალის და მოზგის ელეგზოს ანთება ქანოდა. ცხვირი, ცხვირს ნუ მეტყვი შენიჭირიმე! ორი პრსენას არშინი და ერთი მისივე ხელის დადება ექნებოდა სწორებ. ოჰ ღმერთო, აწი მინც დამიფარე ასეთი სანახაობისაგან... დევიწერე პირჯვარი და მოვბრუნდი. მოვბრუნდი მარა, სახლში წასვლა არ გინდა ბატონო? სუყველა კარები დაეხურათ იმ ჩემი ცოდვით საესეებს!.. აი აქეთ მივარდი, იქეთ ვეცი და თავი ვერსაიდან დავიძვრინე, ბოლოს როგორც იქნა ღია ფანჯრიდან ვისკუპე და ზე მეორე სართულიდან ბრაგვანი გავადინე ძირს. კარგათ არ მახსოვს ცოცხალი გადავრჩი თუ არა...

II

მეორე დღეს გამომიშვეს ბატონებო იქიდან, აი, (უკაცრავათ პასუხია) ბნელ აბანოდან!... მიზეზი არც დღეს ვიცი, ოღონდ პორტოკოლში საპორტოკოლე ოქმი ასე სწერია:

„ადინ ვალავა რაზბიტო“, მხოლოდ დრუგოი თელია, დრუგოიც მალე გატყდება, მარტო დაგრჩება ხელია, ხელსაც მოიტებ, ფეხებსაც, იჯავრებ-იკვნესს ბევრსაო! როს მოგდგებიან გათელენ, ზურგზედ გადენენ ბდღვერსაო!

შენ რომ ფანჯრიდან გადმოხტენ მაშინ გატყებ მილიო... (ალბათ ეს ქუთეისის წყლის სადენი მილი თუ იყო?) ჩვენ კარგათ გიცნობთ რაცა ხართ...

ვაებატონი და შვილიო! არ გეყოფოდა მარტო შენ, გეჭამა ლუკმა პურიო? რომ სხვებიც შემოიერთე—საზარი ჩვენთვის დგმურიო. ბვაცადე, ამას ვაკმარებთ? მოვძებნით შენს გზას კვალსაო; რომ ნელა-ნელა ისტუმრებ ძველათ შეძენილ ვალსაო.

ს ა ტ რ ფ ო ს

(ზასუხათ).

მოტყუებულხარ, ვითხრა მართალი,
თუ იმას ფიქრობ რომ დამავიწყდი
და შენს მაგიერ, ჩემო ღვთაებავ,
სხვას შეუერთდი, დაუკავშირდი!

მე ის წუთები, ისევე მახსოვს
წინათ რომ იყო ჩვენთვის ნეტარი,
მაგრამ რა გიყო, როცა რომ შუა
ჩამოგვიფარეს სევდის ზეწარი!?

მოგვისპეს ნორჩი ტრფობა აღერსი,
არ შეიწყნარეს ჩვენი მუდარა;
უნდათ რომ მოვკვდეთ და მოგვიშადონ
ბნელი სამარე, კუბო, სუდარა!?!
— შენი წერილი როს წავიკითხე
ბულში ჩამესო, როგორც ეკალი;
ბფიცავ განგებას, ბევრათ მიჯობდა,
რომ მოსულიყავ და მოგვეკალი!

რისთვის მიწოდე შენ ეგ სახელი: *)
რით შეგიძლიან რომ დამიმტკიცო
მე შენი ტრფობა არა მსწყურია!?

თუ ფიცი დავსდე, კიდევ ვასრულებ,
არც გიღალატებ მინამ ვიქნები;
შენ ჯერ არც იცი ჩემო სიცოცხლე,
მე შენის ტრფობით როგორ ვიწვები!...

დაე, დავიწვა, ამას არ ვნაღვლობ
მხოლოდ დამყარდეს კი სიყვარული,
დაე ვიტანჯო, მხოლოდ გვედირსოს
და მოგვევლინოს კვლავ სიხარული!
ა—ტი გ—წაძე.

პარბი მუღლე.

(სატირიკონიდან).

— რამ შეგაწუხათ ასე ქალბატონო ანნა მი-
ხაილოვნა?!
— როგორ რამ შემაწუხა გენაცვალე ჩემს
ქმარს სამი თვის ციხე მიუსაჯეს!..
— მაგისტოვის არ შეიწუხოთ თავი, დრო ისე მალე
გაივლის რომ ვერც შეამჩნევთ.
— და სწორეთ, მეც მაგაზედ ვწუხვარ, რომ
თავისუფლება ისევ მალე ამელავდება,

*) სატრფომ მიგინვთეს ეს წერტილები...

ცოდვილი.

— რას შვრებით ხომ კარგათ სცხოვრობთ
ქალბატონო?

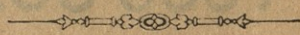
— მე გავეყარე ჩემს ქმარს, იმასთან ვერ
გაძველ ის მთლათ ვირი ყოფილა.

— მაშ თქვენ დაარღვიეთ მეათე მცნება არა?!

— სრულიდაც არა იქ ნათქვამია: „არა გუ-
ლი გითქმიდეს ცოლისათვის მოყვასისა შენისა“-ო
ეს ვირი კაცია თვარა ქალი კი არა.

— მე მართალია, მაგრამ იქვე ნათქვამია
„არცა კარაულისა მისისასა“-ო.

— ?!!

* * *

შენი ტურფა სახე ცელქი
როს ვიხილე,— უცებ შევეკრთი,
და სიმბოლოთ სიყვარულის
შენ დავსახე მხოლოდ ერთი.

— და ამ დღიდან, გეფიცები
ბამიტაცე... შემიყვარდი;
შენზე ფიქრმა დამერწმუნე—
ბამიქარვა ურვა, დარდი.
ძალა ქუთათელი.

ახალი აზებუი.

როგორც გავიგეთ, ღ. მესხისთვის, მთავრობას
ნება არ დაურთავს „შრომით“ იცხოვროს. ზელიძე
კი ჯერჯერობით— „იმერეთშია“.

◆ რადგან ქალაქის გამგეობამ თეატრის ასა-
შენებელი ბინა სხვაგან ვერ უპოვნია, ამიტომ აზ-
რათ აქვთ—საფიჩხისის სასაფლაოზე ააგონ.

◆ ქუთაისში გვესტუმრა დეპუტატი ორი
ჩხვიძე და ზეგექკორი.

◆ შაბათს 7 აპრილს ქუთაისს
„ძღუბში“ გახლდათ ყველიერი.

„მასკარადი“ გავგიმართეს
საჩუქრებით მშვენიერი.

◆ რადგან ეხლანდელი ილ. ჭავჭავაძის თხუ-
ზულებათა გამოცემა იაფ-ფასიანია და „რვა მანეთ-
ზე“ მეტი არა ღირს, მუშებისთვისაც ხელმისაწვდო-
მია და ურჩევთ ხელი მოაწერონ,

◆ ამ დღეებში ქუთაისში ორი გაზეთი გამო-
ვა: ერთი ქართული და მეორე რუსული. ქართული
იქნება სამთვისციხო და ერთქმევა სახელი „ცხე“.
რუსული კი როგორც ამბობენ „Кут. Жизнь“-ის

გაგრძელება, მაგრამ ვეჭვობთ, რომ გაგრძელდეს თუ მოუსწრო ქართველების „შრომამ“.

— ამ ვვირაში თუ არა, იმ კვირაში ქალაქის ბიბლიოთეკა მიიღებს 2000 მანეთის წიგნს. (კი არ ვხუმბრობთ).

— როგორც გავიგეთ, ერთს ქალბატონს, თავის ქმრის მზარეული სასტიკათ დაუსჯია, მიტომ რომ მწვადი ნაადრევად შეუწვია მისთვის და მირთმევამდის გაცივებულა. ამის შესახებ შეკითხვა მოხდება „სახელმწიფო სათათბიროში“. ღებ. ზ —საგან.

დეკეზა.

ქალაქის გამგეობამ ლადიან-ძანცელიდან შემდეგი დეკეზა მიიღო: „თუ ფული არ დაგვირჩა იმდენი. რომ დავიწყოთ წყალსადენი; ისევ გეწვევით ქუთაისს პირობის დასადების დამწერნი და დავგახვედრეთ მ. შიქოძე დამცველი.“

მაშხალის ფოსტა.

ქ. ქუთაისი. ღავ. ზოციორიძეს — თქვენი „ჭრისტეს მცნება აღსდგა“ სათაური კარგია, მაგრამ თქვენი ლექსი მაინც კალათში ჩაწვა. ზეწერთ კიდევ გამოგიგზავნიოთ, ვერ გამოვიდა რა დანაშაული მოგვიძღვის თქვენთან ასე რომ გვიპირობთ დასჯას.

ფოთი. „ივანეს“ — მივიღეთ თქვენი ლექსი „სტვირი“ კალათისკენ აქვს მოქცეული ცხვირი.

ქ. ქუთაისში. მ. იკოთელს „საადღომო მილოცვები“ ახლა გვიან არის გაისათ აღდგომამდე კი კალათში შევიანახავთ.

ზესტაფონში. „პველას“ — მივიღეთ თქვენი ლექსები მადლობას მოგახსენებთ რომ იოლათ გამოგვიყვანეთ, კიდევ გამოგიგზავნით ლექსებსო იწერებით, მადლობთ შესანახათ ეგვეც საკმარისია რაც გამოგიგზავნეთ.

ღონჩხუთში. „ღროებით ღონჩხუთელს“ — იწერებით ეს ლექსი დამიბეჭდეთ ოცდაათ ცალს „მაშხალას“ გაგიყიდითო. მადლობთ ერთგულებისთვის, მაგრამ მაგ ლექსს თუ არ დავგაბეჭდიებთ სამოცდაც თქვენი ქირი წაიღოს.

ქუთაისში. „მუთათელს“ — რაღა ნუგეში მოგცე არ ვიცო. თქვენი ლექსები გამოგიგზავნით ჩვენს სიხარულს და მადლობას საზღვარი არ ექნება.

წერილი რედაქციის მიმართ

ბატონო რედაქტორო!

ნება მიბოძეთ თქვენი უპატივცემულესი აღმანახ ჯოჯოხეთის მაშხალაში ეს ჩემი ჯოჯოხეთური ამბავი დამიბეჭდოთ.

ბუშინ, მე — ჩემმა ცოლმა წინადადება მომცა: „თუ დღეიდან მოწაფის ტანთ-საცმელს არ ჩაიცვამ, ქმრათ აღარ მინდებხარ-ო!“ გთხოვთ ეს საქვეყნოთ აღიაროთ და მეც დარიგება მომცეთ თუ როგორ მოვიქცე? სწორებოცდა თვრამეტი წელიწადია რაც ჩერკესკას ვატარებ და ახლა?...
პატივისცემით თქვენი აღმანახისათვის თავდადებული ბუთუ-ბუთუ.

რედაქციამ გადაათვალიერა ეს წერილი და დაადგინა, რომ ბუთუ — ბუთუმ ნება მისცეს თავის მეუღლას, რომ თვითონ ქალმა ჩაიცვას მოწაფე — ვაჟის ტანთ-საცმელი, რადგანაც მისი ქალი ნამოწაფარია.

„მაშხალის“ განცხადებები.

იძულებული ვართ განვაცხადოთ შემდეგი: აუარებელ ლექსებს ვღებულობთ, შიგ ვერაფერს ვერ ვგებულობთ. ზოგი სატრფოს სწერს, ზოგი მეგობარს და მას არვინ არ ფიქრობს „მაშხალის რედაქცია“ რა გაიცადენს განიცდის. ამიტომ ვურჩევთ ყველას: შეაჩერონ ლექსების მუშები და მოგვაწოდონ პროზები. მისაც სურს მანდამაინც თვისი ლექსით დაატბოს „სონები“, „მარები“, „მერები“ და „როზები“, მათმა მოგვაწოდონ გროშები და — განცხადებების განყოფილებაში მოუთავსებთ.

შემდეგ ჩვენს „აღმანახს“ სახელათ „სააქაოს მაშხალა“ ერთქმევა. ბთხოვთ მოგვაწოდოთ ცხელ-ცხელი ამბები.

ვღებულობთ სახუმარო განცხადებებს ზომიერ ფასებში.

რადგან, აგენტების ექსპროპრიაციის შიშით ჩვენც ვერ ვებდავთ აღმანახების პროვინციებში გაგზავნას, ამიტომ ვისაც სურს გამოიწეროს.

გამომცემელი სერგო გერსამია.